Olsztyn, 15.04.2022

Prof. dr hab. Andrzej Rychlik
Katedra Diagnostyki Klinicznej
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
UWM w Olsztynie

OPINIA

o rozprawie doktorskiej lek. wet. Ewy Kaczmar

Lek. wet. Ewa Kaczmar zrealizowała pod moim kierunkiem rozprawę doktorską pod tytułem "Ocena przydatności wybranych wskaźników klinicznych i laboratoryjnych diagnostyce i terapii zmian rozrostowych jamy nosowej u psów i kotów."

W ramach realizacji pracy doktorskiej przeprowadzono badania kliniczne, obrazowe i laboratoryjne u 103 psów i 132 kotów. Limfocytarno-plazmocytarne zapalenie błony śluzowej jamy nosowej (LPR) zdiagnozowano u 40 psów i 69 kotów, polipy u 11 psów i 17 kotów a zmiany nowotworowe u 42 psów i 37 kotów. Grupę kontrolną stanowiły zdrowe zwierzęta w liczbie 10 psów i 9 kotów.

Przeprowadzone badania wykazały istotną wartość diagnostyczną i różnicującą skali klinicznej i endoskopowej w przypadku odróżniania zmian od zdrowej błony śluzowej u psów i kotów. U kotów skala endoskopowa pozwalała również różnicować LPR od nowotworów. Wykazano również wartość diagnostyczną i różnicującą zastosowanej w badaniach zaproponowanej przez Doktorantkę skali histopatologicznej w przypadku odróżniania LPR i polipów od zdrowej błony śluzowej oraz w przypadku nowotworów od LPR i od polipów u psów i kotów. Wykazano istotną zależność pomiędzy natężeniem objawów klinicznych i endoskopowych we wszystkich grupach badawczych. Stwierdzono również korelacje pomiędzy klasyfikacją kliniczną a histopatologiczną oraz pomiędzy endoskopową a histopatologiczną w przypadku polipów i LPR u psów. U kotów z nowotworami wykazano także korelację pomiędzy klasyfikacją kliniczną a endoskopową.

Istotne wyniki pod względem poznawczym i aplikacyjnym doktorantka uzyskała w przeprowadzonych badaniach histochemicznych bioptatów błony śluzowej jamy nosowej.

Zaobserwowana ekspresja COX-2 okazała się istotna w przypadku różnicowania zdrowej błony śluzowej od LPR i nowotworów oraz różnicowania polipów od LPR u psów. Uzyskane wyniki ekspresji Ki-67 wykazały wartość różnicującą między zdrową błoną śluzową a nowotworami oraz między nowotworami a LPR i polipami u psów. U kotów wyniki ekspresji COX-2 wykazały wartość różnicującą między zdrową błoną śluzową a LPR i nowotworami. Ponadto wyniki ekspresji Ki-67 okazały się istotne w odróżnianiu zdrowej błony śluzowej od nowotworów oraz polipów oraz w odróżnianiu nowotworów od LPR i od polipów u kotów. Wykazano także istotną korelację wskaźnika Ki-67 ze skalą kliniczną, endoskopową oraz histopatologiczną w grupie LPR i polipów u psów. Zaobserwowano istotną zależność między czasem przeżycia i wiekiem diagnozowanych zwierząt a wartością wskaźnika Ki-67 oraz COX-2 w grupach LPR i polipów u psów. Wykazano także istotną ujemną korelację pomiędzy wskaźnikami COX-2 i Ki-67 w grupach LPR i polipów u kotów i istotną korelację wskaźnika Ki-67 ze skalą kliniczną w grupie nowotworów u kotów.

Interesującym wynikiem badań, przeprowadzonych przez lek. wet. Ewę Kaczmar było uzyskanie statystycznie istotnej zależności między czasem przeżycia i wiekiem diagnozowanych zwierząt a wartością wskaźnika COX-2 oraz Ki-67 w grupach LPR i polipów u psów oraz we wszystkich grupach badawczych u kotów.

Podsumowując w przeprowadzonych przez doktorantkę badaniach zastosowane skale: kliniczna, radiologiczna, tomograficzna, endoskopowa i histologiczna okazały się skutecznym systemem klasyfikacji natężenia zmian rozrostowych błony śluzowej jamy nosowej u psów i kotów. Ocena wybranych cech w/w skal umożliwiła uszeregowanie psów i kotów pod względem natężenia zmian, co następnie zostało potwierdzone badaniami histopatologicznymi i immunohistochemicznymi. Zgodnie ze wzrostem natężenia objawów ocenianych w skalach w poszczególnych zmianach rozrostowych oraz wartościami wskaźników immunohistochemicznych, notowano ostatecznie krótszy okres przeżycia zwierząt. Badania okazały się przydatne do oceny natężenia procesu chorobowego i po potwierdzeniu na większej liczbie pacjentów mogą być przydatne w różnicowaniu zmian LPR, polipów i nowotworów u psów u kotów. Podsumowując wyniki badań nad enzymem COX-2 oraz wskaźnikiem proliferacji Ki-67 uzyskano wyniki istotne statystycznie w dominującej większości zestawień grup badawczych i kontrolnych. Dokonane obserwacje i analizy wykazały wartość diagnostyczną i różnicującą markerów COX-2 i Ki-67 w zmianach rozrostowych błony śluzowej jamy nosowej u psów i kotów. Oznaczanie indeksu Ki-67 w nowotworach, polipach i LPR może stanowić badanie uzupełniające ocenę histopatologiczną bioptatów błony śluzowej

u psów i kotów. Na podkreślenie zasługuje fakt kompleksowych badań z zastosowaniem nowoczesnych technik obrazowania pośredniego i bezpośredniego uzupełnione badaniami immunohistochemicznymi. Przeprowadzone badania w tak szerokim zakresie u psów i kotów, szczególnie w aspekcie polipów nie były dotąd realizowane w medycynie weterynaryjnej. Moim zdaniem zrealizowane przez lek. wet. Ewę Kaczmar badania stanowią istotny wkład w diagnostyce chorób jamy nosowej u psów i kotów pod względem poznawczym i aplikacyjnym.

